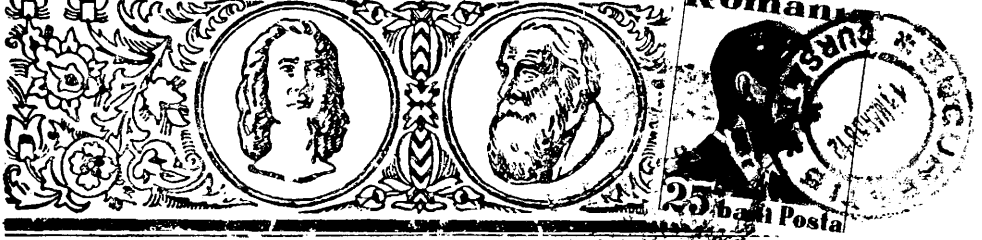

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: DR. BOROS GYÖRGY.

Az unitárius cserkész-csapat vitorlás repülőgépe fölszállás közben Hye György mérnökkel.

io. D. Kovács Lajos urnak
Bucureşti, Sos Vilor 126. Pavilonul
A. D. F. 4. sora 4. et I.

Tisztelettel, szeretettel és igen-igen sok reménnyel . . .

A polyhistor Brassai bácsi szavaival kezdem gondolataimat: „Reszket a toll a kezemben” az örömtől, mely e sorok leírására késztet, úgy hivatalos minőségben, mint az egyéni gondolatvilág alapján.

Főgimnáziumunkat, a közel 8 esztendő s mostoha-gyermekek, egyházunk ismét keblére ölelte teljes egészében, mint az édes anya édes gyermekét. Nincs most itt lehetőség e vezércikknek szánt helyen részletesen foglalkozni azzal a drámai küzdelemmel, melyet a magára maradt intézetünk folytatott 1930 óta, nem tudunk eléggé kifejező szavakat találni azon felekezeti- és társadalmi körök fáradozásának és áldozatkészségének méltatására, kik munkát és pénzt nem sajnálva teremtették elő évről-évre iskolánk felső tagozatának fenntartásához szükséges összegeket, nem kívánjuk feltárni azt a lehetetlenül nehéz helyzetet, amelybe került féltve őrzött főgimnáziumunk 1936 őszén s amelyből Egy Istenünk jóságos segítségével s az arra hivatott fáradtságot nem ismerő, odaadó munkásságával sikerült kiverelkednie magát. Nem lehetséges kimutatni itt azt a veszteséget, amit jelentett iskolánkra nézve felügyelő-gondnokunk és tanár atyánkfiai sorozatos elvesztése.

E küzdelmeknek és megpróbáltatásoknak nagyon hézagos feltárása után, kifejezést akarunk adni most, amikor egy egyháztörténelmi igazság valóra vált, azon örömnünknek is, hogy a régi, de megújodási korszakát élő főgimnáziumunknak és a fiatal testvérintézménynek, gazdasági iskolánknak élére egyházi főhatóságunk olyan férfiakat állított, kiknek eddigi munkásságuk és egyházunkat, iskoláinkat féltő szeretetük, de egyben a jövőben való rendületlen bizakodásuk valóban méltóvá tett az iskolai felügyelő-gondnoki tisztségre. E munkakör ellátására kijelölt és megválasztott két férfit: *Elekes Domokos* és *Lőrinczi István dr.* ügyvéd atyánkfiai.

Mikor e sorok a nyilvánosság elé kerülnek, ők már értesültek e magas, de jól megérdemelt kitüntetésről. A mi lelkünk pedig örül, hogy vezetőinkként üdvözölhetjük őket s arra kérjük, hogy ezt a — elismerjük — nagyon nehéz és komoly, sok gonddal, töprengéssel, fáradozással és munkával járó megbízatást fogadják olyan szeretettel és lelkesedéssel, mint amilyen szeretettel, tisztelettel és sok reménységgel vártuk és hitük biztos megválasztásukat. És most együnettű kívánságunk megvalósulása után várjuk az új lendületadást, melyre oly nagy szükségünk van iskoláink újjáépítésére vonatkozó munkánkban.

Iskolaszabályzatunk megfelelő kiépítése, intézeteink ügyeit igazgató tényezők munkakörének és felelősségének pontos megállapítása és rendes mederbe való terelése, a középiskolai és

gazdasági nevelés szervessé tétele s ennek eredményeképpen unitárius kollégiumunk kiépítése, mind olyan kérdések, melyeknek sürgős megoldását várja és követeli intézeteink jól felfogott érdeke.

Amint az elmondottakból látszik tehát, sokat, nagyon sokat várunk ujonnan megválasztott felügyelő-gondnok afiaitól s bizalommal várjuk, hogy nehéz, sok fáradozással és gonddal járó munkásságukat megkezdjék s biztosítjuk őket arról, hogy iskoláinknak előljáróságai és tanári testületei munkára készen követik utasításaikat, hogy azok szerint és a törvények feltétlen tiszteletbentartásával neveljünk olyan ifjúságot, melynek minden egyes tagja uralva legyen az anyaföld és egymás iránti szeretettől, bizalomtól és ragaszkodástól.

Elekes Domokos dr. a főgimnáziumunk érdekében kifejtett eddigi áldozatos munkásságáért kapta e méltó és kitüntető jutalmat. Hosszu éveken keresztül tartó fáradozásos munkálkodása és önzetlen áldozatkészsége megteremte a maga gyümölcsét most, amikor főgimnáziumunk felsőtagozatának kiadásait Főhatóságunk visszavette egyházunk egyetemes költségvetésébe.

Lőrinczi István dr.-t felekezeti ifjúságunk egyik vezérégyéniségét, intézetünk egykori tanítványát és tanárát, a lelki közösségből eredő igaz érzelmekkel üdvözljük régi otthonában s hisszük, hogy lelkesedéssel és szeretettel vállalja a komoly munkát, mely a mi óhajításunkból Egyházi Főhatóságunk által rábízott.

Megtaláljuk a kellő alkalmat és módot arra, hogy új vezetőinkkel szembeni ragaszkodásunknak ünnepélyes kifejezést adjunk. Addig is kérjük, fogadják főgimnáziumunk és gazdasági iskolánk, eljövendő unitárius kollégiumunk előljáróságainak, tanári karainak és ifjúságának ez uton való tisztelettel, szeretettel és igen-igen sok reménységgel teljes atyafiságos üdvözlését.

S egy egyéni gondolatnak kifejezésrejuttatását engedjétek meg szeretve tisztelt felügyelő-gondnok atyánkfiai e sorok írójának: az athéniek az első perzsa háboru után, mely Miltiádes diadalmas marathoni győzelmét hozta részünkre, elsőrendű kötelességüknek tartották felkészülni a további védekezésre.

Baldzs Zsigmond.

Kérelem.

Tisztelettel kérem valamennyi egyházközségünk vezetőségét és áldozni kész hiveinket, hogy Mélt. és Főtiszt. E. K. Tanácsnak 902—1937 számú felhívása értelmében az odriheiu-i imaházépítés segélyezésére szánt adományaikat és gyűjtéseiket a suplac-i egyházközség címére minél hamarább elküldeni sziveskedjenek.

Lőrinczi Gergely lelkész.

Magasságok felé.

A régi görög hitregékben van többek között egy történet, amely az emberi hitnek és magasra szárnyaló reményeknek soha el nem feledhető példája. E rege szerint Dedallusz és Ikárusz fogságba esnek. A szabadulásnak egyetlen módja sem kínálkozik, de Ikárusz szárnyakat készít és apjával együtt ki-repül a másképpen áthághatatlan kőfalak közül. Ikárusz azonban túl merész volt, igen magasra emelkedett, ifjui heve, a valósággal nem számoló képzelete elragadta s a magasságból a mélységbe zuhant. E rege lényegében nem lehet nagyon biztató, csábító, de azért az Ikáruszok hosszú sorát teremtette meg. Hány igaz nagyratörő léleknek eszményképe Ikárusz, pedig nemcsak a magasság, hanem egyúttal a mélységbezuhanás-veszélye is ott settenkedett mindenkor. Mindegy. Az ember nemcsak a földé, hanem egyúttal a magasságoké is. És az emberi tudomány előhaladásával Ikárusz modern utódainak már nem volt olyan kockázatos a repülés; a repülés ma már a modern közlekedés eszközei közé tartozik.

Röviden hirt adtunk arról, hogy a cluji kollégiumunk cserkészei egy vitorlás repülőgépet készítettek, azt az illetékes közegek fölülvizsgálása után kipróbálták, repülésre alkalmasnak találták s átadták rendeltetésének: a repülésnek. Nyugateurópában sok ilyen van, de nálunk ez az első. És éppen ebben van a jelentősége. A sport ma nemcsak testgyakorlat, hanem a társadalmi nevelésnek, sőt az erkölcsi nevelésnek is egyik igen fontos tényezője. Vitorlás repülőgépen való repülés pedig egyike a legnemesebb sportoknak. Erről azonban fölösleges beszélni, mert mindenki tisztában van ezzel az igazsággal, aki csak valamennyire is érdeklődött eziránt a fontos kérdés iránt. Valami másról is szó van itten.

Ha a repülés szót más értelemben használjuk, a mi történetünkben minden időben voltak repülők. A 16. században a leghaladottabb vallásujítás az unitárizmus, itt nemcsak követőkre talál, mint Európa sok más országában, hanem gyökeret is ver. Igaz, a legnagyobb szellemi repülőnk: Dávid Ferenc, a nagyot merő Ikárusz sorsára jutott, kora nem értette meg, a hatalom elítélte, vértanuhalált halt, de dicsősége annál nagyobb, annál szebb, annál felségesebb. Azután továbbhaladva a történelem folyamán, látjuk, hogy miként teljesítik a mi ifjaink és öregeink a kor parancsát. Mikor a 18. században elveszítjük a főiskolánkat, a tanulók maguk rögtönöznek hajlékot maguknak. A 19. században pedig az akkori diákok az ébredező nemzeti szellem legelső harcosai. Aki Dr. Gál Kelemen könyvét elolvasta, jól tudja, hogy a régi diákok mennyire lelkesedtek a magyar színészetért, az új szellemet hozó Brassai Sámuelért s hogy a népies irodalom művelői körül a legelső az unitárius kollégium falai közül kerültek ki.

A Remény című zsebkönyv nagyon sok mindenről beszél. Elmondja a többek között azt, hogy akkor is voltak, akik megértették az idők szavát s tudtak olyat alkotni, ami a jövő szempontjából is fontossággal bír. „Repülőink” tehát valamilyen értelemben minden időben voltak. Csakhogy azok valamiképpen másfajta repülések voltak. Olyanok, mint amiket az akkori időkben repülésnek, haladásnak neveztek.

Ne mondjuk öreges, tulságosan fontoskodó zsörtölődéssel a teljesítményt fölösleges fényezésnek. Inkább fogadjuk el a nagy magyar regényírónak, Br. Ötvös Józsefnek a következő megállapítását magyarázatul: „Ha a fiatalság a dolgok hasznos oldala helyett csak a költőit fogja fel, s inkább ábrándjainak, mint praktikus feladatoknak él, ne rontsátok örömét mogorva intelmekkel. Magot s gyümölcsöt csak ott várhatunk, hol előbb virágokat láttunk.”

Cserkészifjúságunk maradandó munkát teljesített. Cserkész-csapatunk szép teljesítményére büszkék lehetünk. Akkor szép az ifjúság, ha az alkotó munkában tűnik ki. Hadd repüljenek és haladjanak minden tekintetben a magasságok felé. Hadd alkossanak a modern időknek megfelelően minden tekintetben, amint tették azt azok az elődök, akiknek munkája örök és halhatatlan.

A halhatatlan Reménység.

Ima. Irta: Frederick May Elliot.

Hála-érzéssel és boldog büszkeséggel örvendezünk együtt, azért a határtalan Reménységért, mellyel az emberek Szellemsége bátorságot melengedett és fentartotta eltántoríthatatlan célkitűzéseit. Az ember sohasem volt hajlandó feladni azt az álmot, hogy a jövődő dicsőségesebb lehet, mint a meszerü mult „Arany-korszaka”. Egy Új-Jeruzsálem rajzolóddott mindig előnkbe, melyben világosság, boldogság és örvendezés jutnak uralomra: Isten városa vár a törekvések, a hűség és derülátások hosszutja végén.

A „holnap” mindig az a szó volt, amely ösztökélte és erősítette a mának küzdelmeit.

Sziveinkbe zárjuk a Halhatatlan Reménység ezen szellemét, mint a legértékesebb kincsünket. De egyben tudást és arravalóságot adunk hozzá, mely nélkül a szellem csak reménység marad.

Bizva abban, hogy álmaink beteljesednek, alázattal borunk le, amikor a mi tudatlanságunkra és ügyetlen kezeink esztelen kontárkodásaira gondolunk. Taníts meg hát minket, óh Igazságnak végtelen Szelleme, hogy ismerjük meg magunkat és neveljük rá életünket mindennapi kötelességeink teljesítésére. Ébressz buzgóságot bennünk a tudás világossága iránt és tégy alkalmasokká és gyorsakká arra, hogy elsajátítsuk azt a jár-

tasságot és azokat az új lehetőségeket, amelyeket a mi vilá-
gunk kitermel. Így legyünk méltókká arra, hogy csatlakozzunk
azoknak a nagy lelkeknek seregéhez, akik Isten országáért
munkálkodnak az emberek között, egyre több önbizalommal,
— mely a végén is eléri a régi eszményt. Ámen.

Fordította: *Lőrinczy Dénes.*

SZÉKELY GAZDA KÖLTŐK.

Én és a vonat.

Katonaságom idejéből.

Szülőföldem felé robog egy gyorsvonat,
Füstfelleget lehel, amint tova szalad.
Sokáig elnézem, mélyen gondolkozva:
A füst és a vonat,
Én és a gondolat
Mind egy ágon vagyunk!
Mert száguld a vonat s véle gondolatom.
Én és a füst pedig,
— Így van már rendszerint —
Egyre csak maradunk.

Meriști-Craiova, 1936 augusztus.

Bencző József.

Új hangya-vár épül.

Ahol fegyelem és béke lakott,
Szorgalmat nem zavarta semmi zaj.
A rét dús, virágos füve közé
Rakta fészketé egy kicsi hangyaráj.

Volt a hangyabolyban sok, sok szoba:
Emeletre építve emelet.
Egy fűszálon nagyon kimagaslott:
Tán a hangya-vár tornya lehetett...

A szolgám előttem kaszált, dalolt;
Furcsa, idegen basszus hangja volt;
Kaszáját nem kímélte: lekaszált
Füvet, virágot és hangyabolyt.

Aztán mit sem tudva, kaszált tovább;
Az ajkáról egyre szakadt a dal;
Én meg a hangyaboly mellé léptem,
Néztem mi van, mily szörnyű zür-zavar.

— Ti a földnek apró kis férgei
Mindennek vége, — ha én akarom! —
Csak egy lépésembe kerül csupán
És eltípor a szörnyű hatalom. —

De nem teszem: a ti éltetek
Nekünk a fegyelmet, békét adják.
Jelképül használjuk a nevetek,
Egységet adó szorgalmas hangyák!

Óh hányszor építettem új lakást
Vagy futottam, amiként ti itten.
A véres-mezőn hittem a véget!
De sohasem típor el végzetem!

Én sem foglak bántani titeket:
Építsétek újra a boly-várat!
Kaszámra fenek, hogy utól érjem
A távolból hangoló szolgámat.

— — — — —
Több nap alatt sok, sok rendet vágunk:
A hangya-bolyt is megnéztem végül.
Láttam, rétemen frissarju zöldül
S a sarju közt új hangya-vár épül!

Nekem egy szent, biztató jelképül!...

Izsák Domokos.

József Lajos.
1871—1938.

Tősgyökeres székely ember volt a legjavából. Jacodon látta meg az áldott napvilágot. Atyja messze földön híres volt emberségéről, derüs életfelfogásáról s maga alkotta kedves tréfiáiról. Maga a család több gyermekében mentette át a régi humort s ajándékozta meg az unitárius egyházat becsületes és tehetséges utódokkal.

Lajos iskoláit otthon, majd I. G. Ducai és Cluj-i nevelői intézményeinkben végezte. Magával hozta hazulról a nagy erdők zugását s bármerre járt, látni lehetett, hogy csodálatosan mindig friss és tűzpiros arcú mellett a vadgalamb bugására figyelő lelkület volt tulajdona. Édesatyjának, mint értékes iskolameszternek fegyelmező ereje olyan embert faragott belőle, aki nem ismerte a szertelenséget, hanem az önmérsékletet gyakorolta egész életében.

Chileniben vállalta először az Isten-igáját 1894-ben s ez az iga számára könnyű és gyönyörűség volt mindig. Valódi lelkésznek született egyéniség élt és fejlett ki benne.

Útó Juliánnát vette feleségül 1895-ben s házasságát Isten két fiuval áldotta meg: Ákossal és Lajossal. Gyermekait gyöngéden szerető apa volt, neveltetésükről derék nejevel együtt lelkiismeretesen gondoskodott.

A helyzet parancsszavát s a kor intelmét követve, 1904-ben lelkészi lakhelyét Sfântul-Gheorghera tette át és ott élt egész haláláig. Mindent megtett, hogy e kies városkában alkalmas fészket rakhassanak az unitáriusok s van is ma kedves imaházuk és lelkészi-lakuk.

Nemcsak lelkésznek bizonyult hűségese és kiválónak, hanem egyházkörenek is esperese lett annak bizalmából s ezzel az értékes bizalommal nem is élt vissza soha. Majd tiszteletbeli esperességgel tüntették ki s éreztük is mindannyian mindig, hogy József Lajos tiszteletreméltó, kedves, ügyes uriember és valódi lelkipásztor.

Mikor februárius 8-án nagyszabásu temetése volt, érezni lehetett, hogy nemcsak saját városa, hanem egész egyházköre s a szomszéd falvak nagy tömegei óhajtottak végbucsut venni

József Lajos.

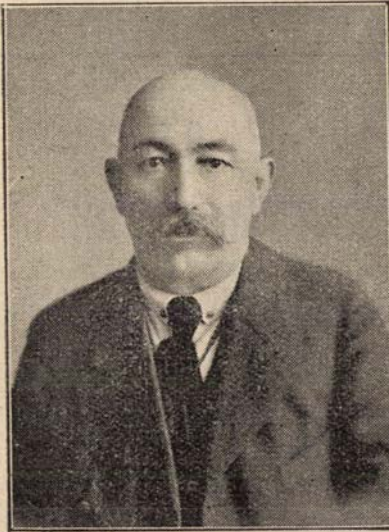
tőle. Végh Beniámin volt esperesre hárult a megtiszteltetés, hogy a gyászoló háznál a szertartást végezhesse. Dr. Fekete Sándor köri felügyelőgondnok bucsuzott még otthon s aztán megkezdődött a végéreláthatatlan halotti menet. A sirnál beszélték: Benedek Gábor lelkész, Kovács Lajos esperes, Dr. Kiss Elek dékán, Dr. Szent-Iványi Gábor felügyelőgondnok, Bárány Szentkereszti Béla képviselő.

Pihenjen békén a békés lélek s szerettei találjanak vigaszt a vigasztaló Istennél... a gyászoló hitves, a gyermekek s testvérek egyaránt. Drága Egyházunknak adjon a mi Atyánk sok hasonló szellemű lelkészt!

K. E.

Dr. Gspann Károly.
1865—1938.

A halál ismét meglátogatta kicsiny egyházunkat. Ismét kioltotta egy értékes életnek áldásos világosságát. Ujból megmutatta az enyészet az ő végtelen hatalmát. Azt kereste fel, aki másokat oly sokszor megmentett a haláltól, a gondos, betegeiért mindent megtevő orvost, a jóságos emberbarátot. Bädeniben született 1865 november hó 1-én, érettségét a cluji unitárius főgimnáziumban tett, az orvosi oklevelet szintén e városban szerezte meg, orvosi gyakorlatot pedig, mint a híres Purjesz professzor tanársegéde, szerzett a cluji belgyógyászati klinikán.

Dr. Gspann Károly.

Miután az orvosi pályára jól előkészült, Apahidán vállalt körorvosi állást. Ebben az állásban 26 áldásos esztendő telt. A nép nagy bizalommal fordult hozzája, mert benne mindenkor a szenvedőkkel együtt érző igazi emberbarátot ismert meg. A szigorúan vett orvosi tevékenységen kívül kivette részét más társadalmi munkából is, amivel környezetének, járásának hasznára lehetett.

Később nádásmenti, majd meg cluji körorvosi tisztségeket töltött be, mindenütt buzgósággal teljesítve úgy az orvosi munkából származó kötelességeket, mint más társadalmi kötelességeket, melyek a lelkiismeretes ember számára oly

bőségesen adódnak. Résztvett a Hangya szövetkezet megalapításában s ennek elnöke is lett. Hosszabb időn át, mint bába-
képző orvos működött; később gyermekmenhelyi, kincstári és
vasuti orvosi tisztségeket is töltött be. Érdemei elismerésül az Or-
szágos Orvosszövetség választmányi tagjai sorába is beválasztotta.

Mint unitárius ember egyházunk buzgó, tevékeny tagja
volt mindenkor. Az egyház céljaira szívesen áldozott. Az uni-
tárius egyház Főtanácsának hosszú idők óta tagja, Clujra való
költözése óta pedig tevékeny tagja az egyházközség kebli
tanácsának.

Mint író is érdemes munkásságot fejtett ki, és pedig, mint
egészségtani és mint szépirodalmi író is. Szépirodalmi dolgo-
zatai a régi „Független Újság”-ban és az „Aranyosvidék”-ben
jelentek meg. Az „Unitárius Naptár”-ban pedig népszerűsítő
tanulmányokkal és közleményekkel szolgálta a nagyközönség
érdekeit.

Főgimnáziumunk sorsa iránt mindig szeretettel érdeklő-
dött, minden vizsgán jelen volt s a tanulók jutalmazására minden
alkalommal meghozta a maga áldozatát.

Mint cluji lakos vezető tagja volt sok kisebbségi magyar
gazdasági és társadalmi egyesületnek. Haláláig munkás, tevé-
keny ember volt.

A temetésén Dr. Boros György püspök a következő sza-
vakkal bucsuzott el tőle:

*Ezelőtt három nappal az a lesújtó hír jutott hozzám, hogy
Dr. Gspann Károly orvos meghalt. Azonnal fölkerestem és az ő
kis rendelő szobájában három vendég várta tőle az orvosi tanácsot,
a megújuló életet. Mindannyija falusi ember s mindenik telve nem-
csak várakozással, hanem bizalommal is. Messzi távolból ide vándoroltak,
mert csak benne bíztak.*

*A leghiresebb és a legudósabb doktor is bevallja, hogyha a
beteg nincsen bizalommal hozzá, nem tud célt érni. Annak a test-
nek, amelyet betegség szállott meg, egy látatlan és láthatatlan se-
gítő társa van: a lélek. A lélek ura a testnek, épp, mint Isten ura
a világnak. E kettő egymás nélkül nemcsak nem tud meggyógyulni,
hanem élni sem.*

*Az orvosi tudomány nemcsak azért haladott oly hatalmas
léptekkel előre, mert az ismeretek óriásit gyarapodtak, mert a test
természetét, szervezetének minden viszonyát, ma jobban ismerik,
mint ezelőtt bármikor, hanem talán méginkább azért, mert a lé-
leknek a test életére befolyását, ma, jobban tudják érvényesíteni,
mint régebben. Ma Röntgen-sugarak állnak az orvos rendelkezé-
sére. Ma belátnak a testbe. A mi drága halottunk azok közé az
orvosok közé tartozott, akiben a betegek hittek. Az a bizalom,
amely a beteget hozzá vonzotta, már félgyógyulást jelentett. Ha
ő a beteg kezét megfogta, ha arcába mosollyal tekintett, a sze-*

gény beteg már erőre kapott s az orvosi tanács és az orvosi rendelés kezét fogva hatott a betegnek testére és lelkére.

Drága halottunk Transylvania embere volt, aki szerette embertársait, vonzotta és megbecsülte barátait. Talán egyetlen haragosa nem volt, mert azzal tartott, hogy a társadalom közérzése és közhangulata: az emberi boldogság biztosítója. Dr. Gspann Károly, mint lelki mestere Jézus, körüljárt az emberek között, velők jót tevén és vigasztalván.

Azért alkalmazom a próféta tanítását: vigasztaljátok, vigasztaljátok az én népemet, szóljátok neki kedve szerint, mert elhervad a fű, elhull a virág, de az Ur beszéde megmarad mindörökké. Ennek az orvosnak jutott valami a Jézus csodatevő erejéből.

Szóljátok most az én népemnek, az ő népének, különösen pedig szóljátok annak az élettársnak, aki hű volt hozzá, aki szívesen fogadta jó tanácsait s aki most mindnyájunk s a hű barátok vigasztalásáért kiált.

Drága jó barátom, életed utolsó napján s Istenem mily közel a végéhez, forró kezeddel, halvány szemeddel biztatólag szólál, hogy majd, midőn nyilni fog a rózsza, virítani a virág, majd akkor megköszönöd a baráti jó szavakat.

Utolsó bucsu volt, bár nem is sejtettük, utolsó biztatás, bár kevés reménységgel.

Ha visszatekintek szép hosszú életed pályafutásán, megnyugvással mondom, te ama nemes harcot megharcoltad, futásodat megfutottad és immár méltó vagy, hogy megnyered az életnek ama koronáját, amely el nem vétetik soha.

Jó fiad, akinek tudásáért oly bőven áldoztál, barátaid, tisztelőid, kiket szeretettel vonzották, áldozni fogják emlékedet.

Életedért, annak szép és nagy sikereiért, háldnk száll az örök élet urához. Imádkozunk . . .

**Tholdalagi
Szathmáry Gyuláné.**

Életének 92-ik évében s özvegyiségének 51-ik évében itt hagyta Övéit, szeretett egyházát s Istenhez tért özvegy Tholdalagi Szathmáry Gyuláné, született nagykászoni Kászoni Ida.

Annyi jóságot és szeretetet sugárzott lelke övéire és egyházára, hogy eltávozásával nagy ür maradt utánna. Háranglab község s az unitárius egyházközség jóltevőjét siratja benne. Azok közé tartozott, kik áldozatos cselekedetekben bizonyítják be hitüket.

Amilyen nagy volt a megbecsülés és a szeretet iránta, míg élt, oly nagy volt a részvét megnyilatkozása elhunyt testvérünk temetésén, mely f. év január 10-én ment végbe. Az ősi

hajlékból, mint gyászos házból, a gyászszertartás után Hărănglab község és a vidéki ismerősök sokasága kísérté el a családi kriptáig.

Az elhunytban T. Szathmáry Gyula Tárnava-köri felügyelő-gondnok édesanyját gyászolja.

Legyen emléke áldott s nyugalma csendes!

Major Sándor.

Bezáró beszéd a kulturdélutánon 1938 március hó 4-én.

Kedves vendégeink,

írádba foglalom záróbeszédemet, mert fáj a szívem és félek, hogy a meghatódottságtól nem tudom elmondani, amiket akarok.

Ezuttal nem azt mondom, hogy bucsuzom ez évben utolsó kulturdélutánunk drága közönségétől, kedves vendégeinktől, hanem örökre bucsuzom. Fájó szívvel teszem ezt, mert évek hosszú során keresztül egyik legszebb élményeink voltak ezek a jól sikerült kulturdélutánok, melyeken legjelesebb íróink, művészeink, legjobb műkedvelőink működtek közre kitüntető készséggel és jóakarattal, mellyel örök háldra kötelezték a Dávid Ferenc Egyletet. Kulturdélutánjaink egyre kedveltebbek lettek és fokozódó érdeklődés mellett tartattak meg. Állandó találkozási alkalmat nyújtottak Cluj magyar művelt társadalmának valláskülönbség nélkül. A Dávid Ferenc Egyletnek — mint egyháztársadalmi egyesületnek — egyik főtörekvése volt mindig, hogy a különböző vallásfelekezeteket összehozza egymással. Ez sikerült is, mert mindnyájan belátjuk, hogy mindegy az, ki milyen templomba jár és milyen hiten imádják a jóságos és hatalmas Istent.

Fájó szívvel bucsuzom ettől a hajléktól, mely nekem több örömet, mint szomorúságot hozott. Kiköltöztünk a püspöki rezidenciából és elvonulunk kis kerti lakásunkba, hol minden csupa derű és napfény, hol a napi gondoktól és gyötrelmekről megszabadulva — ha szabad azt mondanom ebben a korban — új életet fogunk kezdeni. Ott nem lesznek nagy termek, de lesz szív és lélek. Ott is elférnek azok, akik szeretnek minket. Remélem is, hogy felkeresnek jó barátaink, jó ismerőseink új otthonunkban. Mi — a püspök urammal — öregek vagyunk, de nem vagyunk munkaképtelenek. Távozásunkkal nem akarunk egyuttal kivonulni a társadalomból is. Egyházunk, és annak koronájában egyik legértékesebb drágakő, a Dávid Ferenc Egylet, mindig szent lesz előttünk.

Igy tehát bucsuszavaimban nem azt mondom: Isten veletek, hanem viszontlátásra!

Dr. Boros Györgyné.

A jó ember.

Jézus tanításainak végső célja az volt, hogy megteremtse a lehető legjobb emberi társadalmat, a *földi istenországot*. E célért élt, szenvedett s áldozta fel magát a Golgota keresztién. E célt szolgálja a keresztény igehirdetés és minden erkölcsi irányú nevelés. Egy jobb társadalom kialakulása, Isten országának eljövetele azonban csak az emberek jobbátévése, vagyis a *jó ember* eszméjének általános megvalósulása által következhetik be. Ezért mondotta Jézus hallgatóinak: „A mennyeknek országa tibennetek van”.

Lássuk tehát, milyen a jó ember s milyenné kell lennünk, hogy mi is építői, munkásai lehessünk egy eljövendő jobb emberi társadalomnak, a földi menyország, istenországa eljövetelenek.

A jó ember legelőször is *becsületes* ember. A becsület fogalmába beletartozik mindaz, ami az embert megkülönbözteti az oktalan állattól és az oktalan állatok világa fölé emeli. Alkotó része mindenekelőtt a *felelősségérzet*. A becsületes ember mindig érzi s mélyen meg van győződve, hogy minden gondolatért, minden szaváért, minden tettéért felelőséggel tartozik annak, aki teremtetta, fenntartja a világot, az erkölcsi világrendet s mint ahogy a jó gyermek mindig arra törekszik, hogy úgy viselje magát s csak olyan dolgokat cselekedjék, melyek megegyeznek szülője szándékával, akaratával: úgy a jó ember, a becsületes ember is gondolkozását, tetteit, életét igyekszik összhangzásban tartani az erkölcsi világrend törvényeivel, Isten akaratával.

Hogy Isten akaratával megegyezően cselekszünk-e, azt mindig megmondja bennünk egy érzés, ami minden tettünkben az értékmérője: a *lelkiismeret*. Ha minden kötelességünket hiszen, a becsület követelményeinek megfelelően végezzük, akkor lelkiismeretünk nyugodt s jóleső megelégedés tölti be lelkünket. Ha ellenkezően cselekszünk, kellemetlen, féltő érzet, ideges nyugtalanság, valami rossz bekövetkezésétől való remegés nehezedik ránk. A jó, a becsületes ember állandóan arra törekszik, hogy mindent lelkiismeretének sugallata szerint pontosan végezzen el, tegyen meg, tehát *lelkiismeretes*.

A lelkiismeretről azt is mondják, hogy az Isten szava az emberben. Ennélfogva, aki lelkiismeretére hallgat s annak engedelmeskedik, Isten parancsát követi és ezáltal Istennel jut benső lelki kapcsolatba. Ennek a benső kapcsolatnak megérezése fakasztja az ember lelkében a *vallásos érzés* kristályforrását. Ez érzés alapján érezzük magunkat többnek, mint természeti erők vak játéka véletlen eredményének. A vallásos érzés, mely Istennel kapcsol össze, tárja fel előttünk a világmindenség fenséges nagyszerűségét, adja annak tudatát, hogy a mi életünknek szervesen kell beletagozódni a mindenség életébe, hogy

van célja létünknek, hogy mibennünk is az az élet lüktet, mely a világmindenségnek értelmet, szépséget ad. A vallásos érzés sejteti meg velünk, hogy lelkünk alkotni, cselekedni vágyása Isten örök teremtő, világfenntartó erejéből táplálkozik és így Isten mibennünk van és mi Istenben vagyunk. Ez érzés vezet el az *istenfiuság tudatához*, hogy mi Istennek, az Atyának gyermekei vagyunk, lények az ő lényéből, lelkek az ő lelkéből.

A jó embert lelkének alkata kapcsolja bele Istenbe, tehát lelki alkatánál fogva mélyen *vallásos*. Vallásossága azonban nem vallási szertartások gépies végzése, nem ceremóniás külsőségek farizeusi fitogtatása, hanem *benső lelki élmény*, amely egész életére, minden gondolatára, cselekedetére, magaviseletének teljességére kihat és vezető erővé válik.

A vallásos érzésből táplálkozó ama tudat, hogy az ember Istennek gyermeke, bizonyos *méltóságérzetet* ad a jó embernek, aki felmagasztosult örömmel van eltelve amiatt, hogy őt az Isten emberré s így gyermekévé alkotta. E méltóságérzet, mintegy királyi palást veszi körül egész lényét s tartja távol minden olyan cselekedettől, amivel beszennyezhetné magában Istennek képét. E méltóságérzet azonban *aldzatossággal, szerénységgel* párosul, mert mindazt az értéket, mit magában felfedez, Istentől nyert kitüntetésnek, ajándéknak itéli, amiért alázatos tisztelettel kell hálát adnia a legfőbbnek, Istennek. Ez értéket, mint drága talentumokat megőrizni és szaporítani kötelességének tartja a jó ember, aki ennél fogva minden szépet, jót, nemeset diadalra igyekszik juttatni és a saját értékes lelki tartalmát *tanulás, önművelés* által gyarapítani soha meg nem szűnik.

Ki önmagában az embert Isten gyermekeként ismerte fel, az más is ilyennek minősít, tehát *általános testvéri, meleg érzéssel* van eltelve embertársai iránt. Ezért a jó ember nem tud gyűlölni senkit, nem tud irigykedni senkire, nem támad benne bosszuvágy semmiféle bántalomért. A jó embernek öröm a más öröme, fájdalom a más fájdalma, örül az örvendőkkel, sir a sirókkal.

A jó ember tehát vonakodás nélkül segít a segítségre szorulókn, de nem azért, hogy ezzel maga iránt hálára kötelezze s e hálából majd későbbben hasznot huzzon, hanem segít másokon, jót tesz embertársaival azért, mert neki benső lelki örömet okoz az s emberi méltóságérzetével, az egyetemes testvériséggel összeférhetetlennek tartja a mások bajával, szenvedésével szemben való közömbösséget, részvétlenséget. Ezért a jó ember a jótevésben, mások megsegítésében *önzetlen*.

És ha másokban felebarátaik baja, szenvedése fölötti kárörömet tapasztal, ha tán őt magát is méltatlan bántalmak érik, ha nemes szándékait meg nem értve gunyolják, csufolják, elgáncsolják, vele szemben is gonoszul cselekednek: nem a gyűlölet lángja gyul fel lelkében, nem a bosszuvágy ébred fel bántalmazóival szemben, hanem mélységes *részvétet*, megindító szá-

Dr. Gál Kelemen : Jakab Elek élet- és jellemrajza. Különös tekintettel irodalmi munkásságának unitárius vonatkozásaira és jelentőségére.

Korábban már hírt adtunk arról, hogy az Unitárius Irodalmi Társaság Dr. Gál Kelelent megbizta Jakab Elek élet- és jellemrajzának a megírásával. A munka az elmúlt hetekben elhagyta a sajtót és jóleső örömmel állapíthatjuk meg a munka átoltvasása után, hogy annak megjelenése valóságos irodalmi esemény. Jakab Elek oly szerepet töltött be az unitárius és általában a magyar közéletben, hogy arról elfeledkezni, több, mint hálátlanság. Dr. Gál Kelemen egy adósságot fizetett le ezzel a könyvvél, amellyel az unitárius egyház Jakab Elek emlékének is, de önmagának ts tartozott.

Jakab Elek élete abban a korban folyt le, midőn a magyar és az unitárius élet a legreményteljesebb, legdicsőségsőbb napokat élte át, de egyuttal a legsötétebb, a legfájdalmasabb csapásokat is szenvedte. Jakab Elek, ez a tiszta lelkesedéssel, rajongással telt lélek részt vett az 1848-as forradalomban, nem szünt meg munkálkodni az ötvenes évek sötét elnyomatásában, de ott volt a munkamezőn a legelső között, mikor hajnalodni, virradni kezdett.

Az unitárius életben pedig egy fanatikus lélek buzgóságával részt vett. Egyháztörténelmi kutatásai megbecsülhetetlenek. Dávid Ferenc életrajzát a hívő lelkesedésével és a tudós alaposságával megírja. A magyar közélet csaknem minden jelentős munkájában részt vesz.

Dr. Gál Kelemen mindenütt nyomon kíséri ezt a hatalmas, mindig lelkes, mindig teljes odaadással munkáló unitárius magyart. A munka mindenütt pontos, alapos, sohasem hatásvadászó. Éppen ezért nem mondhatjuk úgynevezett könnyű, csemege olvasmánynak, mert a fontos adatokat sehol sem hagyja el. De éppen ebben van egyik nagy érdeme. Tárgyilagossága, biztos ítélete biztosítja azt, hogy nemcsak a jelenben, hanem a jövőben utmutató mű lesz.

A nagyon érdekes és értékes tartalmu munkát ajánljuk olvasóink figyelmébe. Meggyőződésünk szerint nem hiányozhatik egyetlen egyházközség könyvtárából sem és nem nélkülöz-

heti senki, aki megbecsülni tudja a mult század második felének történetét.

Ára fűzve 120 lej, kötve 150 lej. Megrendelést szívesen közvetítünk.

Dr. Wilbur: „A mi unitárius örökségünk“ című kb. 28 ives munkája, mely az unitarizmus történetét a különböző országokban részletesen tárgyalja Szent-Iványi Sándor teológiai tanár fordításában és kiegészítésével, mintegy 170 képpel díszítve, a közeljövőben megjelenik. Előfizetési ára: fűzve 120 L, famentes papíron 135 L, kötve 150 és 165 L. A bolti ár magasabb lesz. Előfizetéseket elfogad az Unitárius Iratterjesztő, Cluj, Liceul Unitarian, valamint lapunk szerkesztősége is.

oo

Nagysikerű kulturdélután az unitárius püspöki palotában. Február 5-én olyan nagyszámu előkelő közönség jelent meg a már híressé lett D. F. E. kulturestélyén, amilyen még sohasem volt. Bevezető kedves szavakkal Dr. Boros Györgyné nyitotta meg a kedves kulturösszejövetelt. A szép műsort Póczy Mihályné szellemes, elbájoló csevegése nyitotta meg: A szegény ember örömről. Guráth Erzsí precíz hegedűjátéka következett Gajzágó Nusi megfelelő kíséretével. Szeghó Julia Kodály dalokat énekelt gyakorlott zenei tudással K. Molnár Irma tanárnő kitűnő kísérete mellett. Műsoron kívül kedvesen szerepelt özv. Siró Zsigmondné Csipkés Ilona, sajtószerezésű költeményeit olvasta fel: Rege a püspöki palotáról címen, melyben költői lélekkel mondja el azt a fel nem becsülhető valóságot, amit a püspökpalota lakói: Dr. Boros György püspök és neje tettek a magyar kultura ápolására és a szegények könnyeinek apasztására. P. Szentmártoni Kálmánné Liszt nyolcadik rapszodiáját adta elő zongorán igazi művészettel és valódi hatással. Az estély szép befejezője volt Moldován Melinda kellemes énekszama Útő Mária zenetanárnő szabatos kíséretével.

A szépségek koronája.

Én, ami szép, azt	Ahol él a hit.
Soh'sem keresem.	Mindenben, mindig
Én sok szépséget	A szépség lakik.
Találok fűben,	A szépség ott él
Fában, virágban.	A durva kőben.
A természetnek	Minden szépségek
Négy évszakában,	Szent koronáját
A bubánatban,	Látom a nőben.

Izsák Domokos.

Jó hír. Biztos forrásból jött értesülésünk szerint Dr. Varga Béla megválasztott püspök közbenjárásának és Dr. Fazakas János jogtanácsos sok rendbeli fáradozásának eredményeképpen a kormány a lelkészek államsegélyét február és március hónapokra, kétszeresére emelte fel. Reméljük, hogy ez az annyira óhajtott állapot oda fog fejlődni, hogy ezután nem lesz meg a különbség az unitárius lelkészek és más vallásu lelkészek államsegélye között.

Az Egyetemes Unitárius Lelkészkör a főtanácsi üléseket megelőzően 1938 január 15-én délelőtt tartotta a püspökség disztermében 1937 évről elmaradt rendes közgyűlését. Mintegy 70 lelkész jelent meg e népes gyűlésen. „Erős várunk” éneklése után Biró István imája emelte a lelkeket Istenhez. Pál Dénes elnök megnyitójában visszapillantást vetett a lelkéször negyvenéves multjára, megállapítva, hogy mindig az összetartás s erős önfejelem voltak azok az eszközök, amelyek a fokozott munka mellett diadalra vitték a lelkéször elgondolásait. Melegén üdvözölte Gvidó Béla esp. lelkészt 50 éves lelkeszi szolgálata határkövénel.

Elnöki bejelentések során szomoruan nyert megállapítást, hogy az unitárius lelkészek államsegélyének kielégítő rendezése az elmúlt évben sem nyert megnyugtató megoldást, még mindig fennállanak a megbélyegző és megbénító megkülömböztetések a különböző keresztény egyházak lelkészeinek államsegélyét illetőleg.

A vidéki lelkészörök munkásságáról szóló évi jelentést Kővári Jakab terjesztette elő, röviden vázolvva lelkészörünk 40 éves munkásságának irányelveit. Tartatott az elmúlt évben egy háromnapos lelkeszi konferencia Brassóban. Előadásai, a hozzászólások és megbeszélések bátran megállják az összehasonlítást akár felekezetközi, akár nemzetközi viszonylatban. Volt a körökben 15 rendes, 2 rendkívüli gyűlés. Ezeken tartottak a körök tagjai 12 előadást, két prédikációt. Több körben elhatározták, hogy a jövőben gyakrabban fognak gyűléseket tartani. Nagy lendületet adott az egységes munkának a Nagy Dénes lelkész által összeállított s a körök többsége által elfogadott munkaprogram.

A hitoktatás reformjáról tartott előadást Nagy Dénes. Elő-

adását élénk megbeszélés követte, melynek eredményeképpen a gyűlés kívánatosnak tartja, hogy e kérdés állandó érdeklődés tárgya legyen s a kialakult szervezetekből egységes, a kor követelményeinek megfelelő tanterv jöjjön létre.

Sigmond József szerkesztő a kör folyóiratának az „Unitarius Szószéknek” 1937 évi munkásságáról számolt be. A szellemi rész kielégítő sőt örvendetesnek mondható, azonban az anyagiakban, főként a künnlevő mintegy 30.000 lej hátralék miatt, melynek java-része egyházközségeinknél van, elszomorító. Emiatt a lap terjedelme „bizonyos soványító kurán” ment át, ami a lelkész kör egyetlen folyóiratánál semmiesetre sem kívánatos. Szolgáljanak e sorok is az illetékesek előfítt felhívásként arra, hogy az egyházközségek hátralékaik, előfítt rendezésével nyujtsanak segédkezet e nagymultu és nemes-hivatásu folyóirat felvirágoztatására. Most az egyházközségi számadások s költségvetések összeállításánál jusson eszünkbe e kérés.

Ekáit Andor pénztáros a lelkész kör 1937. évi pénzforgalmáról számolt be. Gyűlés ugy a szerkesztőnek, mint a pénztárosnak elismerő köszönetét fejezte ki munkásságukért.

Tárgyalta gyűlés a Câm pia-Turzii egyházközség kérését, melyben a husvétj perselypénzt kérik építendő imaházuk számára Gyűlés tagjai vállalták, hogy megteszik, ami lehetséges e kérés teljesítésére.

Fekete Lajos jegyző már korábban bejelentvén ezen tisztességéről való lemondását, gyűlés Kővári Jakabot választotta meg jegyzőnek.

Fikker János alelnök záró szavaival ért véget a gyűlés.
... ab.

Nyugtázás. Az odorheiu-i unitarius egyházközség kulturháza nemcsak a gyülekezet tagjainak és egyesületeinek buzgó áldozatkészségéből épült fel és rendeztetett be. Azt lehet mondani, hogy önkéntes, szíves adományaikkal felekezeti különbség nélkül hozzájárultak még sokan azok, kik egy magyar kulturbástya építését kívánatosnak tartották. Az alábbiakban emlékezet kedvéért és nyugtázásképen közöljük a más felekezetű adományozóknak és a gyülekezet tagjai közül azoknak nevét, kik az egyházi rovatál után megállapított % összegénél többet adtak a kulturház javára. Dr. Jodál Gábor 300 L., Csiky Albertné 405 L., Egyesült Ipar és Jelzálogbank 1000 L., Odorheiu Takaréék 500 L., Csatóné 100 L., Soha Aladár 100 L., Orbán testvérek 150 L., Dénes Zoltán 600 L., Mafté Miklós 1200 L., Gutmann-cég 700 L., Fischer Béla 200 L., Simó András 300 L., Koncz gyógyszerár 200 L., Szöllösi-cég 200 L., Essigman-cég 200 L., Sámson-cég 200 L., Simó Józsefné 200 L., Gautz-cég 1000 L., Lőrincz József 1000 L., Moldován János 300 L., Debiczky Béla 250 L., Nemesné 300 L., Incze Kálmán 155 L., Lőrinczy—Zakariás-cég 200 L., Bocskor Zs., Phleps D., Voith gyógyszerár, Dr. Vánky fogorvos, Esztegár kereskedő, Hán József, Ziegler gyógyszerész, Lőrincz József kereskedő, Weinberger 100—100 Lejt.

Albert és Kerekes cég 50, Schuller kalapkereskedő 50, Szakáts Gy., Lautzky drogéria, Báncs Lajos és Wagner kereskedők 50—50, Singer kereskedő 30 L. és Léb kereskedő 20 Lejt ajándékoztak. Illesse e helyen is köszönet az adakozókat szíves ajándékajkért. Gyülekezet tagjai közül nagy buzgósággal adakoztak: Ébert András és neje 1010, Fekete Bénéám 5250, Halmágyi Samu 300, Csiky Albert 1510, Pál Mihály 4410, Gál József 1485, Balázs János 500, Gálfalvi Géza 1025, Kerestély Gyula 1075, Vida Gyula 430, Özv. Lőrinczy Béláné 675, Györffy István 1385, Fazakas Dénes 230, Szolga Albert 730, Özv. Boros Györgyné 860, Özv. Nagy Ferencné 910, Id. Elekes Dénes 1260, Marcon Gézáné 655, Barra Sándor 395, Fazakas Domokos 340, Fekete Dénes 2040, Simó József 340, Ifj. Elekes Dénes 540, Dr. Hadnagy Károlyné 240, Ifj. Hadnagy Sándor 250, Dr. Száva Andrásné 540, Béla Ferenc 500, Özv. Bartalis Józsefné 495, Csiki Domokos 755, Özv. Fekete Ferencné 910, Gidó Domokos 920, Id. Hadnagy Sándor 1048, Kibédi Sándor 650, Lukácsi János 535, Özv. Márton Dénesné 305, Özv. Málviánszky Ferencné 3000, Elekes Böske 1200, Györffy Margit 415, Péter József 400, Szabó András 538, Vizi Gézáné 240, Özv. Pap Gergelyné 548, Bodrogi Istvánné 220, Özv. Bedő Domokosné 875, Gálfalvi Péter 500, Derzsi Domokos 120, Fenyédi Józsefné 150, Szabó Gyuláné 370, Szilveszter Gergely 120, Zillmann Vilmosné 530, Borsódi Frigyesné 675, Tamás Károlyné 120, Vetési Lajosné 210, Berki József 110, Fóris Gábor 200, Özv. Lukács Mózesné 50, Buzogány Józsefné 50, Sigmund József 3820, Nőkszövetsége 68.500 Lejt. Nyugtázást azzal zárjuk, hogy Isten szeresse, tartsa meg, áldja meg a jókedvű adakozókat, hogy továbbra is felkarolhassák az anyaszentegyház ügyét, mert ennek az egyházközségnek még sok pótolni és rendeznivalója van.

Lelkészi hivatal.

Sântionlunca szórványainak istentiszteletei és hitoktatói programja 1938. évre. I. Ozun és vidéke (3 község) Lisneu, Bicfalău. Istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS a ref. elemi iskolában d. e. 11—12-ig: husvétkor 2-ik nap ápr. 18-án, pünköstkör 2-ik nap jun. 6-án, ősszel szept. 18-án, karácsonykor 2-ik nap dec. 26-án. Konfirmálás és vallásvizsga később megjelölt időben. Hittan-óra szombat d. e. 11—12-ig, jan. 22., febr. 19., márc. 19., ápr. 30., máj. 21., okt. 1., nov. 5., dec. 3. Hívek látogatása novemberben. — II. Sântionlunca és vidéke (7 község) Comolo, Rechi, Bită, Boroşneul-Mare, Boroşneul-Mică, Suciava, Magheruş: Istentiszteletre és urvacSORAOSZTÁSra Sântionluncara bejárnak. Hívek látogatása nov.-dec. folyamán. — III. Moacşa és vidéke (6 község) Horia, Besencu, Dalnic, Albiş, Marcuşa. Istentisztelet és urvacSORA a helybeli gondnok házában: márc. 6. d. u. 3-kor, nov. 13. d. u. 3-kor, ugyanekkor a tanulók kikérdezése. Hívek látogatása a febr. és nov. körutban. — IV. Covasna és vidéke (6 község) Surcea, Telechiu, Brateş,

Păpănti, Cosnando, Zăbala, Zagon. Istentisztelet és urvacsoraosztás a Kulturház kistermében d. e. 11—12-ig: Husvét 3-ik nap ápr. 19., jun. 12., ősszel szept. 11., karácsony 3-ik nap dec. 27-én, hittan-óra ugyanekkor istentiszteletelőtti időben. Hivek látogatása a nov.-dec. körutban. — V. Târgu-Săcuiesc és vidéke (12 község) Catalina, Senzieni, Imeci, Osdula, Bretea, Sarfălau, Poiana, Petriceni, Valea-Seaca, Casoni, Icfălau. Istentisztelet és urvacsoraosztás a ref. tanácsteremben d. e. 11—12-ig: jan. 16., febr. 20., ápr. 2., máj. 8., jun. 7. (pünköst 3-ik nap), okt. 2., nov. 6., dec. 11-én, hittan-óra ugyanekkor Istentisztelet előtt. Hivek látogatása a nov.-dec.-i körutban. — Felkérem a hiveket, hogy látogassanak el pontosan az istentiszteleti találkozóinkra. Minden értesítést és érdeklődést, vagy minket érdeklő hirt az „Oficiul Parochial Unitarian” Sântion-lunca, p. Ozun címre küldjenek. *Barabás Béla*, szórvány-lelkész.

A Câmpia-Turzii Unitárius Nőszövetség 1938 jan. 15-én tartotta meg nagyszerű szesznyító műsoros bálját. Erre az alkalomra, mint eddig mindig, a község minden magyar lakója, társadalmi osztálykülönbség nélkül a legnagyobb lelkesedéssel készült. A turdai műkedvelők Gárdonyi Géza halhatatlan művét „A bor” című falusi történetet adták elő. Szakértők véleménye szerint oly tökéletes és határozott volt minden egyes szereplő megjelenése és játéka, hogy hivatásos művészek sem adhatnak tökéletesebbet. Az estélyt a helybeli lelkész nyitotta meg. A közönség üdvözlése után, Gárdonyiról, mint íróról emlékezett meg. Rövid és mégis körültekintő s világos beszédét ezzel fejezte be: most pedig „A bor” c. művén át szólal meg Gárdonyi Géza s tárja a n. é. közönség elé halhatatlanságának egy drága gyöngyszemét. A szindarabot a zsúfolásig megtelt nézőtér a legnagyobb figyelemmel és tetszésének megnyilvánításával élvezte a halhatatlan író tökéletes alkotását, melyet igazi hűséggel tárt eléjük a műkedvelő gárda. A szép erkölcsi siker mellett, melyet nem zavart semmi összeszólalkozás vagy nézeteltérés, megvolt a reményenfelüli gyönyörű anyagi siker is. Hálás köszönetet mondunk ezuton is minden nemesszívű adakozónak, akik a bál erkölcsi és anyagi sikerét emelték. Sz. G.

A „Siculia” Kereskedelmi Részvénytársaság (Cluj, Marechal Foch No. 43.) a székelyszövetek, házivásznak elárusításán, valamint a saját üzemében előállított és nagy elterjedtségnek örvendő, aranyéremmel már több ízben kitüntetett praktikus és olcsón beszerezhető „*Record*”-gyümölcs stb. permetezőgépek forgalombahozásán kívül, üzletkörét kiterjesztette az összes romániai ásványi és földtermékek, fa és faszén stb. vételére és eladására is. A népművészeti cikkek eladását jövőre a „Pitvar”-ral közösen fogják eszközölni. Tehát, akinek ásványi termékei stb. várnak eladásra, avagy ilyen ügyekben felvilágosításra van szüksége, vagy permetezőgépet akar vásárolni, az forduljon a „Siculia”-hoz, viszont népművészeti cikkek (va-

rottas, himzés, faragások és egyéb kézműárúk stb.) dolgában a „Pitvar” házi, ipari és népművészeti, termelő, beszerző és értékesítő szövetkezetet (Cluj, Iuliu Maniu 3 sz.) keresse fel. Lapunk olvasói részére, vagy bármely egyházi szervezet részére, amennyiben közvetlenül a Siculiától rendelik meg a szükséges permetezőgépet, — lapunkra való hivatkozással, — vétel-árból 10⁰/₀ jutalékot ad.

Plakátverseny. Az „Uj cimbora” című kitűnő gyermek-lap plakátpályázatra 1250 lei díjat tűzött ki. A kitűzött díj legnagyobb részét a cluji főgimnáziumunk ifjai nyerték el, amennyiben 1000 lei összeget nyertek el.

Fölvívás. Akinek van egy nélkülözhető példánya Dr. Boros György püspök „Erasmus” című tanulmányából, szíveskedjék a püspök urhoz juttatni, mert lapunk egyik olvasójának szüksége van rá.

Péter Sándor ny. lelkész halála. Lapunk zártakor vettük a szomorú hírt, hogy Péter Sándor ny. lelkész 70 éves korában I. G. Ducán hosszas szenvedés után meghalt. Elhunyt lelkész egyike volt az utóbbi évtizedek legmunkásabb unitáriusainak. Jövő számunkban bővebben megemlékezünk róla.

Az Iris-telepi imaház berendezésére és harmonium-alapra adományoztak 1937 december 1-től: Özv. Bochdál Károlyné Várghiş 100 lei, aki az „Unitárius Közlöny”-ből olvasta az Iris-telepi imaház megalakulását s minden unitárius megmozdulást felkaroló, nemes áldozatkészségével és lelkével sietett ügyünk támogatására pénzbeli adományával. Amidőn e helyen külön is kifejezzük hálás köszönetünket szíves adományaért, kérjük továbbra is szíves támogatását és segítségét. — Fikker János 100 L, a „Szabadelvű kereszténység a világ szüksége” című füzet eladásából befolyt 1755 L, melyet a harmonium-alapra fordítottunk. — Kovács Lajos esperes 60 drb. füzetet adományozott a hívek közötti kiosztás céljából. — Minden további szíves adományt vagy megkeresést a cluji unitárius lelkészi hivatal címére kérünk. *Erdő János.*

Nyugtázás. Az egyesület pénztárába január 23-tól február 22-ig *tagsági díjat* fizettek: Unitárius Egyházközség Corneşti 1929—1933-ra, Orendt Jánosné Sighişoara 1936—1937-re, Bedő Albert 1936-ra, Pataki Jánosné Cluj 1938-ra, Ajtay László Câmpina 1937—1938-ra, Özv. Keresztély Zsigmondné Cluj, Özv. Szénásy Ferencné Dej, Dr. Gotthard Áron Timişoara (100 L), Deák László Miercurea Niraj, Nagy Lajos I. G. Duca 1938-ra, Kádár József Dej 1938—1939-re, Kiss Dénes Chichiş 1934-re.

Előfizetési díjat fizettek: Kocsis György Blaj 1936—1937-re, Orendt Jánosné Sighişoara 1938-ra, Szabó Irén Valea Crişului 1935—1937-re, Unitárius Földmives Iskola I. G. Duca 1936—1937-re, Gál Sándorné Oradea 1936—1938-ra, Molnár Jolán Band, Adám Sándor Septeriu 1937-re, Theiss Istvánné Miheş, Köntés Ernő, Köntés Sándor, Köntés Imre, Köntés Mi-

